

Ministerium maa rette sig efter det, at der er indført Selvstyre. Dertil svarede saa andre af vore Modstandere: Ja, men det er jo ogsaa det, vi skulle hen til; vi skulle ogsaa naae til Selvstyre; det kommer ikke strax, men det maa komme efterhaanden, thi en Forsatning, der ikke er baseret paa, at Folket gennem den vil faae Selvstyre, er ingen konstitutionel Forsatning. Det var andre Høiremænd, som sagde det; det er altsaa fuldstændig in confesso, og den Dag, Finanzministeren var med til at underskrive den nuværende Grundlov efter disse Forhandlinger, da var han i fuldstændig Forstaaelse med, at disse Grundsaetninger vare ikke blot de politiske Forudsætninger for denne Lovs Vedtagelse, men de vare Lovens juridiske Indhold. Hvorledes har han svaret til den Stilling, han da indtog som Medunderskriver af den nuværende Forsatning? Gjenemgaa hans sidste 10 Aars Historie og tag den i Belysning af hans Virksomhed den Gang, og de ville kunne fælde Dommen. Trods alle de Angreb og Forsøg paa Angreb, der vare gjorte paa Rigsdagens Bevillingsret, trods det væsentlige Indgreb, der skete deri ved Rigstraadet fra 1855 til 1866, vare vi fra 1866 naaede tilbage til det oprindelige Bevillingsstandpunkt, og vi stode nu igjen saaledes, at Folkethinget som det, der først behandler Finantsloven og behandler den i Enkeltheder, har Hovedindflydelsen paa Finantsloven, og at denne kun gjælder for et Aar, saaledes at intet Ministerium har gennem den Lov sit Liv asfureret længere end for et Aar, en Betegnelse for, at i en konstitutionel Forsatning ligger Ministeriets Liv lige saa godt i Folkets, det vil sige i Folkets Repræsentanters, i Rigsdagens Haand som i Kongens; det ligger i begges Haand, og hver Enkelt kan fjerne det, den ene uden Hensyn til Bevillingerne, den anden gennem Bevillingens Nægtelse. Men netop denne Bestemmelse har gjort det saa overordentlig frugtbringende, hvad Indflydelse Rigsdagen har kunnet øve paa Statshusholdningen i det Hele, fordi paa den Maade er Ministeriet ikke anderledes stillet, end at det kommer til at deltage i Forhandlingerne i Folkethinget og Landstthinget med den Dygtighed, de Grunde og den Tillid, det der igennem og gennem sin Embedsvirksomhed kan skabe og staffe sig for at vinde de Bevillinger, det har ønsket. Derigennem faae ogsaa Thingene, gennem deres Udvalg og Thingene selv, en virkelig Indflydelse paa Statshusholdningen, der ved anspores Kræfterne til nogle Undersøgelser af de faktiske Forhold, og kun paa den

Maade er overhovedet et paa Dygtighed og Nidsfærhed grundet Samarbejde i Folkethinget med Regeringen mulig. Det er den bestaaende Ret, saaledes som den har udviklet sig, for atter at komme tilbage til mit første Udgangspunkt.

Nu kunde det imidlertid være, at den opstillede Ret var saaledes anvendt gennem 36 Aar, at vi Alle sammen burde blive enige om at erkjende, at her maatte noget Andet til; her var noget saa Galt paa Jærde, at vi kunde samles med hinanden om en Grundlovsforandring paa dette Punkt eller paa andre Punkter. Jeg agter her at holde mig til Sagen og se, hvorledes da Bevillingsretten er blevet benyttet i de 36 Aar. Giver det noget Vidnesbyrd om, at der virkelig er Trang til Forandring af Grundloven, fordi denne, som den er, ikke kan bruges paa dette Punkt? Jeg er ikke kommen til det Resultat. Der er i Alt blevet forelagt 36 Finantslove. De 18 af dem ere vedtagne endelig ved 3die Behandling i Landstthinget, saaledes som de vare gaaede fra Folkethinget, 8 af dem ere vedtagne ved eneste Behandling i Folkethinget, efter at der var foretaget nogle Forandringer i dem i Landstthinget, hvilke imidlertid viste sig at være i Forhold til hele Bevillingen af temmelig underordnet Betydning. Det er 26 af de 36, jeg her er naaet til. Endvidere ere 4 vedtagne efter anden Gang at være come til Landstthinget ved eneste Behandling der. Det er 30 Finantslove, der ere bleve behandlede paa den Maade, saa at der altsaa ikke en Gang har været Brug for et Fællesudvalg end sige da for to, som Ministeren vil foreslaa. I den første Periode af 16 Aar var der 10 Finantslovsforslag, der vedtoges uforandret, som de vare vedtagne i Folkethinget, 4 bleve vedtagne ved eneste Behandling i Folkethinget og et ved eneste Behandling i Landstthinget — altsaa i Alt 15 af de 16 — og kun et Finantslovsforslag i 1860—61, gik til Fællesudvalg, hvorefter dettes Indstillinger bleve vedtagne. Saaledes gik det i den første Periode. I den anden Periode, før det nuværende Ministeriums Chef traadte til i 1875, altsaa i 10 Aar, bleve 4 Finantslove vedtagne i den Skikkelse hvori Folkethinget først havde vedtaget dem, 3 bleve noget ændrede, ubetydelig rettede i Landstthinget og derefter vedtagne ved eneste Behandling i Folkethinget, 2 bleve vedtagne ved eneste Behandling i Landstthinget, og 1 gik i Fællesudvalg, nemlig i 1874—75, Finantsloven for 1875—76, det var altsaa først anden Gang der var Brug for Fællesudvalg. I det andet Afsnit var der